

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1765/10
09.09.2010. година
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Снежане Андрејевић, председника већа, Соње Бркић и Миломира Николића, чланова већа, у парници тужиље В.Т. из Б.Н.С., коју заступа С.М. адвокат из П., против туженог С-М. д.о.о. В, кога заступа М.Б. адвокат из Б, ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Панчеву Гж.1-88/09 од 11.03.2009. године, у седници одржаној дана 09.09.2010. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДАЈУ СЕ пресуда Окружног суда у Панчеву Гж.1-88/09 од 11.03.2009. године и пресуда Општинског суда у Панчеву П1-1201/08 од 27.11.2008. године и предмет уступа Основном суду у Панчеву на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Панчеву Гж.1-88/09 од 11.03.2009. године одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Општинског суда у Панчеву П1-1201/08 од 27.11.2008. године којом је усвојен захтев тужиље и поништено решење туженог бр. ... од 11.03.2008. године, којим је отказан уговор о раду тужиљи због повреде радне обавезе, обавезана тужена да тужиљу врати на рад и распореди на радно место према стручној спреми, знању и радној способности почев од 12.03.2008. године са свим правима и обавезама по основу радног односа и накнади трошкове поступка у износу од 34.000,00 динара.

Против ове другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу одредаба члана 399. Закона о парничном поступку (ЗПП) („Службени гласник РС“, бр.125/04), које се примењују на основу члана 55. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.111/09),

обзиром да је ревизија тужене против наведене другостепене пресуде изјављена пре 29.12.2009. године и утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је 01.01.2003. године закључила уговор о раду са туженим а 08.05.2005. године и анекс овог уговора за послове шеф ММ ... Правилника туженог. Нови анекс закључила је фебруара 2008. године за послове пословође у малопродајном објекту и обавезе координирања рада пословође и продавца, распоређивање радника у објекту и сл. Оспореним решењем од 11.03.2008. године тужени је отказао тужиљи уговор о раду због скривљене повреде радне обавезе утврђене уговором о раду, јер је држала артикле са протеклим роком трајања и продавала робу по већим ценама од цена задужења по ценовнику.

Полазећи од околности да је тужиља са туженим закључила уговор о раду за послове трговца а не за послове пословође, да је обавеза свих запослених лица да контролишу рок употребе артикала и да је захтевала већи број запослених у објекту што јој није обезбеђено, нижестепени судови су поништили као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи, јер се по оцени нижестепених судова нису испунили законски услови из члана 179. став 2. тачка 2. Закона о раду за отказ уговора о раду тужиљи, а другостепени суд је оцењујући наводе жалбе туженог о неблаговремености тужбе, у побијаној одлуци навео нејасне, противречне и погрешне разлоге наводећи да се у смислу члана 359. став 3. ЗПП у жалби такав приговор не може изнети, обзиром на изречену забрану изношења у жалби приговора застарелости и компензационог приговора.

Ревизијом туженог се основано указује да су нижестепене пресуде захваћане битном повредом одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 3. у вези члана 279. став 1. тачка 2. ЗПП и да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Наиме, према одредбама члана 195. став 1. и 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05, 61/05), против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду права запосленог, односно представник синдиката чији је запослени члан, ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Рок за покретање спора је 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

Поштовање рока за подношење тужбе из члана 195. став 2. Закона о раду је услов за остварење судске заштите у радном спору по тужби запосленог, јер протеком законом прописаног рока за подношење

тужбе наступа преклузија и губитак права на судску заштиту о чему суд води рачуна по службеној дужности и одбацује тужбу кад утврди да је тужба поднета неблагоприятно, ако је посебним прописим одређен рок за подизање тужбе (члан 297. став 1. тачка 2. ЗПП).

Зато је другостепени суд противно наведеним законским одредбама приговор неблагоприятности тужбе, уместо да о томе води рачуна по службеној дужности, погрешно ценио према одредби члана 359. став 3. ЗПП, обзиром да у жалби није дозвољено истицање перемторних приговора (застарелости и компензационих приговора), који се односе на губитак права на потраживање због протеча рока у којима се потраживање могло остварити, о којим приговорима суд не води рачуна по службеној дужности већ само на приговор туженог.

Према стању у списима тужиља је решење о отказу уговора о раду бр. ... од 01.03.2008. године примила 12.03.2008. године, тако да рок из члана 195. став 2. Закона о раду за остварење судске заштите тече од 13.03.2008. године до 10.06.2008. године, а задњи дан рока од 90 дана за подношење тужбе је био 10.06.2008. године (уторак).

Како је на пријемном печату Општинског суда у Панчеву датум пријема тужбе суду означен као 12.06.2008. године, Врховни касациони суд је након спровођења извиђаја на основу решења Врховног касационог суда Р2.619/10 од 27.05.2010. године закључио да због погрешне примене материјалног права и наведене битне повреде одредаба парничног поступка нижестепени судови нису утврдили и оценили све релевантне чињенице од којих зависи закључак о оцени благовремености тужбе тужиље, па је укинуо обе нижестепене пресуде, да би у поновном поступку првостепени суд утврдио када је и на који начин тужиља поднела тужбу у овом спору и потом оценио да ли је тужиља благовремено захтевала судску заштиту у овом радном спору или је због пропуштања рока из члана 195. став 2. Закона о раду наступила преклузија - која за последицу има губитак права на судску заштиту због неблагоприятности тужбе.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу овлашћења из члана 406. став 1. и члана 407. став 2. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија

Снежана Андрејевић, с.р.